

Sprawozdanie

z lustracji III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie sporządzone przez sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Rzeszowie Barbarę Chłędowską.

Uwagi wstępne

Lustrację przeprowadzono w czerwcu 2022 r. zgodnie z planem zadań nadzorczych na 2022 r. na podstawie zarządzenia Wiceprezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 9 maja 2022 r. VII W 4103 – 2/22.

Ostatnia kontrola działalności III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Rzeszowie w zakresie objętym problematyką lustracji miała miejsce w czerwcu 2021 r. i znalazła się w sprawozdaniu z lustracji sporządzonym w dniu 30.07.2021 r. (VII W 4103-2/21) przez wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Rzeszowie SSO Barbarę Chłędowską.

Obecna **lustracja dotyczy:** terminowości rozpoznawania wniosków o udzielenie zabezpieczenia w sprawach rodzinnych i opiekuńczych.

Zalecenia poprzedniej lustracji o jakiej mowa wyżej (sprawozdanie z dnia 30.07.2021 r. VII W 4103-2/21) nie zostały w pełni wykonane.

Lustracja dotyczy okresu od 1.01.2022 r.

Do lustracji zażądano wszystkich spraw, w których w 2022 r. wpłynął wniosek o zabezpieczenie w okresie do terminu lustracji tj. do czerwca 2022 r. Celem kompleksowego ustalenia praktyki w sprawach o udzielenie

zabezpieczenia zażądano do kontroli spraw z wszystkich repertoriów, w których w w/w okresie wpłynął wniosek o zabezpieczenie.

Sprawy podlegające lustracji:

Kontroli podano akta spraw przedstawione przez Kierownika sekretariatu lustrowanego Wydziału dotyczące zabezpieczenia:

- sygnatura akt Nsm 100/22, 125/22, 1441/21, 136/22, 141/22, 143/22, 159/ 22, 161/22, 165/22, 166/22, 167/22, 168/22, 218/22, 234/22, 240/22, 258/22, 264/22, 278/22, 279/22, 280/22, 298/22, 299/22, 334/22, 387/22, 435/22, 464/22, 478/22, 486/22, 495/22, 513/22, 519/22, 521/22, 1306/21, 550/22, 39/22, 585/22, 597/22, 598/22, 599/22, 634/22, 673/22, 700/22, 703/22, 705/22, 714/22, 716/22, 717/22, 718/22, 719/22, 737/22, 739/22, 748/22, 755/22, 818/22, 823/22, , 39/22, 191/22, 212/22, 215/22, 434/22, 448/22, 157/22, 692/22, 773/22, 932/21,
- sygnatura akt RC 415/21, 3/22, 9/22, 27/22, 40/22, 41/22, 51/22, 53/22, 65/22, 621/21, 73/22, 75/22, 76/22, 77/22, 79/22, 82/22, 83/22, 84/22, 86/22, 87/22, 88/22, 91/22, 98/22, 99/22, 316/20, 102/22, 103/22, 106/22, 114/22, 112/22, 39/21, 115/22, 119/22 122/22, 123/22, 128/22, 124/22, 126/22 138/22, 146/22, 149/22, 151/22, 159/22, 160/22, 166/22, 167/22, 170/22, 171/22, 172/22, 61/22, 175/22, 178/22, 181/22, 194/22, 197/22, 201/22, 216/22, 218/22, 221/22, 227/22, 230/22, 234/22, 235/22, 236/22, 247/20, 254/22, 255/22, 257/22, 260/22, 262/22, 263/22, 266/22, 268/22, 269/22 270/22, 271/22, 274/22, 232/22, 499/20, 225/22, 404/21, 246/12, 179/22, 256/22, 252/22, 35/22, 148/22, 108/22, 253/22, 61/22, 108/22, 39/22,
- sygnatura akt Ns 164/22, 352/22, 382/22, 404/22,
- sygnatura akt Nkd 25/22, 133/22, 359/21, 190/22, 223/22, 250/21, 189/22, 218/22.

Do lustracji z żądanej kategorii spraw nie przedstawiono akt, które znajdowały się np. w OZSS, w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie z wniesionym środkiem

odwoławczym, u biegłego, czy zostały udzielone innemu Sądowi do prowadzonej sprawy.

Jak wynika z prowadzonego elektronicznie w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Rzeszowie zestawienia wniosków o zabezpieczenie w okresie 1.01.2022 - 30.06.2022 r. przekazanego w trakcie kontroli akt (14 i 15 czerwca 2022r.) przez Kierownika sekretariatu lustrowanego Wydziału dotyczyło to:

- RC 10/22 – wniosek z 11.01.2022r., zakreślono wobec załatwienia 25.05.2022r.,
- RC 17/22 – wniosek z 14.01.2022r., zakreślono 21.01.2022r.,
- RC 52/22 – wniosek z 17.01.2022r, zakreślono 1.03.2022r.,
- RC 92/22 – wniosek z 26.01.2022r., zakreślono 9.03.2022r.,
- RC 34/22 – wniosek z 26.01.2022r.,zakreślono 4.05.2022r.,
- RC 42/22 – wniosek z 2.02.2022r., zakreślono 10.02.2022r.,
- RC 64/22 – wniosek z 15.02.2022r., zakreślono 21.02.2022r.,
- RC 28/22 – wniosek z 16.02.2022r., zakreślono 28.02.2022r.,
- RC 71/22 – wniosek z 16.02.2022r., zakreślono 22.02.2022r.,
- RC 89/22 – wniosek z 25.02.2022r., zakreślono 4.03.2022r.,
- RC 255/22 – wniosek z 2.03.2022r., zakreślono 30.03.2022r.,
- RC 335/22 – wniosek z 18.03.2022r., zakreślono 10.05.2022r.,
- RC 125/22 – wniosek z 21.03.2022r., zakreślono 24.03.2022r.,
- RC 169/22 – wniosek z 7.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- RC 190/22 – wniosek z 14.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- RC 199/22 – wniosek z 22.04.2022r., zakreślono 16.05.2022r.,
- RC 307/22 – wniosek z 12.04.2022r., zakreślono 27.05.2022r.,
- RC 200/22 – wniosek z 22.04.2022r., zakreślono 12.05.2022r.,
- RC 207/22 – wniosek z 25.04.2022r., zakreślono 4.05.2022r.,
- RC 220/22 – wniosek z 4.05.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- RC 253/22 – wniosek z 24.05.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- RC 259/22 – wniosek z 26.05.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,

- RC 263/22 – wniosek z 30.05.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 214/22 – wniosek z 24.02.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono (ręczna adnotacja, że akta udzielono Sądowi Okręgowemu do sprawy INs 39/22),
- Nsm 135/22 – wniosek z 26.01.2022r., zakreślono 31.03.2022r.,
- Nsm 161/22 – wniosek z 11.02.2022r., zakreślono 6.05.2022r.,
- Nsm 171/22 – wniosek z 15.02.2022r., zakreślono 16.02.2022r.,
- Nsm 245/22 – wniosek z 15.02.2022r., zakreślono 5.04.2022r.,
- Nsm 1351/21 – wniosek z 15.03.2022r., zakreślono 31.03.2022r.,
- Nsm 185/22 – wniosek z 17.02.2022r., zakreślono 5.04.2022r.,
- Nsm 749/22 – wniosek z 25.02.2022r., zakreślono 16.03.2022r.,
- Nsm 229/22 – wniosek z 28.02.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 233/22 – wniosek z 28.02.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 533/22 – wniosek z 23.03.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 375/22 – wniosek z 24.03.2022r., zakreślono 25.03.2022r.,
- Nsm 382/22 – wniosek z 24.03.2022r., zakreślono 8.06.2022r.,
- Nsm 406/22 – wniosek z 28.03.2022r., zakreślono 1.04.2022r.,
- Nsm 475/22 – wniosek z 5.04.2022r., zakreślono 6.04.2022r.,
- Nsm 501/22 – wniosek z 7.04.2022r., zakreślono 4.05.2022r.,
- Nsm 962/20 – wniosek z 8.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 604/22 – wniosek z 25.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 619/22 – wniosek z 26.04.2022r., zakreślono 19.05.2022r.,
- Nsm 626/22 – wniosek z 26.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 628/22 – wniosek z 26.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 797/22 – wniosek z 26.05.2022r., zakreślono 2.06.2022r.,
- Nsm 844/22 – wniosek z 6.06.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 55/22 – wniosek z 17.01.2022r., zakreślono 1.03.2022r.,
- Nsm 92/22 – wniosek z 26.01.2022r., zakreślono 1.03.2022r.,
- Nsm 34/22 – wniosek z 26.01.2022r., zakreślono 29.03.2022r.,
- Nsm 34/22 – wniosek z 24.02.2022r. do czasu kontroli nie zakreślono,

- Nsm 335/22 – wniosek z 18.03.2022r., zakreślono 10.05.2022r.,
- Nsm 613/22 – wniosek z 27.04.2022r. do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 1306/21 – wniosek z 31.01.2022r. zakreślono 1.02.2022r.,
- Nsm 161/22 – wniosek z 11.02.2022r., zakreślono 6.05.2022r.,
- Nsm 161/22 – wniosek z 15.03.2022r., zakreślono 23.05.2022r.,
- Nsm 29/22 – wniosek z 20.04.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 824/22 – wniosek z 2.06.2022r., zakreślono 8.06.2022r.,
- Nsm 208/22 – wniosek z 23.02.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nsm 215/22 – wniosek z 24.02.2022r., do czasu kontroli nie zakreślono,
- Nkd 178/22 – wniosek z 4.05.2022r., zakreślono 13.05.2022r.,

Na podstawie kontrolowanych akt ustaliłam, że nadal duża część wniosków o zabezpieczenie nie została rozpoznana w terminach instrukcyjnych o jakich mowa w art. 737 k.p.c.

W szczególności **ustaliłam**, że:

- są sprawy, gdzie wnioski stron rozpoznawano w terminie lub przekroczenia terminów z art. 737 k.p.c. były nieznaczne, ale także zdarzają się sprawy, gdzie przekroczenia w/w terminów są duże,
- zarządzenie tymczasowe wydawano niezwłocznie w sytuacjach pilnych – zagrożenia dobra dziecka, konieczności zapewnienia opieki w DPS uczestnikowi, czy wobec demoralizujących zachowań nieletniego - na wniosek np. kuratora,
- są sprawy, w których wnioski stron o zabezpieczenie do dnia lustracji mimo przekroczenia terminów z art. 737 k.p.c. nie były rozpoznane,
- w części spraw wnioski o zabezpieczenie były rozpoznawane po uzupełnieniu braków formalnych wniosku (pozwu), co powodowało, że termin do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia wskazany w art. 737 k.p.c. rozpoczynał swój bieg po uzupełnieniu braków (art. 130 § 2 k.p.c.),
- nadal są sprawy, gdzie wzywano o uzupełnienie braków formalnych pozwu, w którym zawarty był wniosek o zabezpieczenie, a następnie wobec braku ich

Niewątpliwie – jak wskazano też w protokołach poprzednich lustracji z 27.04.2017r. VII W 4103 – 2/17, z dnia 3.07.2019 r. VII W 4103-2/19 i z dnia 30.07.2021r. VII W 4103-2/21 dotyczących terminowości rozpoznawania wniosków o zabezpieczenie - brak jest podstaw do uznania, że skierowanie stron przez sąd do mediacji sprawia, że terminy przewidziane w art. 737 k.p.c. nie biegną. Nie zmienia tego samo tylko przekonanie części sędziów, że skierowanie stron do mediacji bez wcześniejszej ingerencji sądu w ich sprawę umożliwia stronom wypracowanie postanowień ugody. To przekonanie nie jest zresztą zgodne z prawdą, bo w wielu sprawach do zawarcia ugody mediacyjnej mimo tego nie dochodzi. W tym zakresie są aktualne uwagi zawarte w w/w protokołach poprzednich lustracji bez potrzeby ponownego ich powielania.

2. wyznaczania rozpraw w terminie o jakim mowa w art. 737 k.p.c. celem rozpoznania wniosków o zabezpieczenie, które muszą być rozpoznane na rozprawie (art. 756¹ k.p.c.)

W tym zakresie pozostają aktualne uwagi zawarte w protokole poprzedniej lustracji z dnia 30.07.2021r. VII W 4103-2/21.

3. formalnego rozpoznania wniosku o zabezpieczenie zgłoszonego w każdej sprawie - nawet w sprawach, w których rozpoznanie wniosku stało się dla strony zbędne (art. 355 k.p.c.) lub gdy następuje zwrot pozwu (art. 130 k.p.c.),

W tym zakresie także pozostają aktualne obszerne uwagi zawarte w protokole poprzedniej lustracji z dnia 30.07.2021r. VII W 4103-2/21.

4. zadbania o stabilną obsadę Wydziału.

Należy podkreślić to, że na brak terminowości – w tym także w zakresie rozpoznawania wniosków o zabezpieczenie – obecnie nie powinna mieć już wpływu obsada sędziowska Wydziału. Obsada lustrowanego Wydziału to obecnie 8 Sędziów – w tym Wiceprezes Sądu Rejonowego w Rzeszowie, Przewodniczący Wydziału i Koordynator do spraw współpracy międzynarodowej i praw człowieka w sprawach cywilnych.

Obciążenie pracą Sędziów orzekających obecnie w Wydziale jest nadal znaczne, gdyż prócz wydawania orzeczeń we wpływających do Wydziału i przydzielanych im sprawach, nadzorują postępowania wykonawcze w sprawach opiekuńczych, nieletnich oraz z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Opm, Op, Nw, Alk) a także pełnią dyżury. Ilość wpływających wniosków o zabezpieczenie jak wynika z wstępnej części sprawozdania jest duża. Jednakże obecnie istnieje realna możliwość zadbania o terminowe załatwianie spraw – w tym rozstrzyganie wniosków o zabezpieczenie w terminach o jakich mowa w art. 737 k.p.c.

Reasumując Sędziowie orzekający w lustrowanym Wydziale są obecnie obciążeni pracą w takim zakresie, który uniemożliwia im terminowe podejmowanie czynności we wszystkich sprawach, czego należy dopilnować.

Zalecenia

Mając na uwadze wyniki lustracji należy stosować się w przyszłości do uwag opisanych w sprawozdaniu w części „wnioski” lustracji.

Należy też podjąć wszelkie możliwe środki mające na celu utrzymanie stabilnej obsady Wydziału, takiej by realnie zapewnić możliwość szybkiego wydawania orzeczeń we wszystkich wpływających do Wydziału sprawach, w tym orzeczeń co do wniosków o zabezpieczenie w terminach przewidzianych w art. 737 k.p.c.

Należy nadto jak najszybciej rozstrzygnąć wnioski o zabezpieczenie, które do czasu lustracji nie zostały rozstrzygnięte mimo upływu terminów o jakich mowa w art. 737 k.p.c. i dbać o terminowe załatwianie nowych wpływających wniosków. Kategorie bowiem spraw, w których wpływają najczęściej wnioski o zabezpieczenie (alimenty, podwyższenie alimentów, ustalenie kontaktów, ustalenie miejsca pobytu dziecka) przemawiają za bezwzględnym przestrzeganiem terminów o jakich mowa w art. 737 k.p.c., by dzieci niezwłocznie miały zabezpieczone środki utrzymania, by szybko zagwarantować możliwość utrzymywania kontaktów między rodzicem, który kontaktów nie ma a dzieckiem oraz by prędko ustalić przy którym z rodziców dziecko ma przebywać po to, by zlikwidować stan niepewności i wyeliminować konflikt w tym zakresie.

Mając na uwadze ustalenia lustracji proponuję zobowiązać Przewodniczącego Wydziału do wskazania na piśmie w terminie 1 miesiąca, czy załatwiono wszystkie dotychczas niezakończonych w terminach o jakich mowa w art. 737 k.p.c. wnioski o zabezpieczenie i celem omówienia wyników lustracji proponuję zorganizowanie narady w listopadzie 2022 r.

Rzeszów 30.06.2022r.

Barbara Chłędowska
Sędzia Wizytator ds. Rodzinnych i Nieletnich
Sądu Okręgowego w Rzeszowie